

Till

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande från Bygdegårdarnas Riksförbund

Spela samman – en ny modell för statens stöd till regional kulturverksamhet (SOU 2010:11)

Inledning

Bygdegårdarnas Riksförbund (BR) är en ideell organisation, som är partipolitiskt och religiöst obunden. Riksförbundet bildades 1944 och har idag 1400 medlemsföreningar, vilka har cirka 250 000 enskilda medlemmar. Bygdegårdsföreningarna har en verksamhet som spänner över många olika områden, därför jobbar vårt kansli med stöd inom t.ex. byggnad, kultur, miljö, juridik, utbildning, film, ungdomsverksamhet, konst, försäkring och lokal utveckling. Verksamheten på lokal och regional nivå bedrivs på ideellt vis på medlemmarnas fritid.

BR tillhör inte någon av de remissinstanser som fått förslaget om en ny samverkansmodell på remiss. Vi anser ändå att vi är en de mer betydande kulturbärarna och en de mer aktiva arrangörerna och anser det som en skyldighet att ge ett svar. BR är också en av de organisationerna som var med vid bildandet av **Ideell kulturallians** och som vi anser är en väg i rätt riktning för att få den ideella sektorn som en aktiv samtalspart lokalt, regionalt och nationellt.

Sammanfattning

Bygdegårdarnas Riksförbund (BR) ställer sig positiv i de allmänna ambitioner som finns i förslaget, i det fortsatta arbetet ser vi dock att civilsamhället måste lyftas fram och att för att vara starka regionala och lokala parter krävs en stark nationell organisation, inom respektive del av civilsamhället.

Våra synpunkter

Ibland så sägs det att det ideella engagemanget minskar och att det är färre som organiserar sig. Det är inte en bild som vi inom BR känner igen oss i. Naturligtvis sker det förändringar över tid i ett engagemang i en specifik förening, men vi har nu ökat i medlemsantal 37 år i rad och vi ser närmast ett ökat engagemang lokalt och regionalt. Däremot så ser kanske insatserna ut på ett annat sätt, kanske det är fördelat ännu mer i en kontinuerlig och varaktig del och dels en mer projektorienterad, de som är aktiva jobbar på det ena eller andra sättet. Viktigt är dock för förtroendevalda och tjänstepersoner i stat, regioner/län och kommuner att man förhåller sig till och tänker på att man jobbar med de ideella; när ska man planera för sina möten, hur kan man styra kulturpolitiskt men samtidigt underlätta, vad man ska göra för att fånga upp den ideella sektorns erfarenheter och kunskaper?

Vi anser att det offentliga måste tänka i ett ideellt perspektiv i utvecklingen av det lokala och regionala kulturlivet, att aktivt arbeta för att underlätta för sektorn att kunna vara med. Den ideella sektorn måste speciellt bjudas in till regionala dialoger och lokala samtal för att kunna vara delaktiga i kommande förhandlingar. Det offentliga måste ges kunskaper i den ideella sektorns förutsättningar.

Den ideella sektorn är en del av det demokratiska samhället och är en viktig beståndsdel för att utveckla detsamma. Historiskt och idag har lokala föreningar samlats i nationella organisationer. I och med det nationella ledet har såväl det lokala och regionala utvecklats långt mycket mer än man annars skulle ha gjort. Genom centrala organisationer har man kunnat samla kompetens och föra den vidare lokalt och därigenom motverkat en suboptimering. Samarbeten på nationell nivå har givit avtryck lokalt och de lokala föreningarna har kunnat forma nationella mål.

Vi anser att den regionala samverkansmodellen ska användas för att stärka inflytandet lokalt och regionalt samt ge den ideella sektorn ett större inflytande. Detta förutsätter starka riksorganisationer. I fördelningen av resurser är det viktigt att ha kunskap om den nationella nivåns betydelse.

Regionala scenkonstinstitutioner, filmskapare, fria grupper inom olika kulturyttringar, konstnärer – en rad kulturproducenter som vi inte annat kan önska ska få mer medel till sig, för att skapa mer och ge bättre förutsättningar för ett rikt kulturliv. Som producent måste det finnas utrymme för att kunna misslyckas, det ger en kultur som utvecklas. Publiken finns där, men kommer inte utan en insats. För att kunna göra en helhet av ett kulturellt uttryck krävs en betraktare, en publik. Bygdegårdsföreningen är, på många

håll, den ende arrangören, på orten eller bygden. Ibland är samlingslokalen en arrangör bland fler. Att fler arrangerar ger bara en styrka och utvecklar kulturlivet allt mer, här är konkurrensen bara att se som något positivt – mer kultur skapar utrymme för mer kultur. En viktig stödfunktion lokalt och regionalt är de olika kulturkonsulenter som finns över landet.

Vi anser att arrangörsledet måste lyftas fram och stärkas, vilket kan göras med ytterligare medel men även genom att tillgodose ett nationellt nät av konsulenter som kan stödja med kunskap, utbildning, resurser och inspiration. De regionala institutionerna måste få och ta uppdraget att förse sitt område med kultur.

Stockholm 2010-05-26

Bygdegårdarnas Riksförbund

Monica Eriksson
förbundssekreterare